saugos perspektyvas, ypač kai objektas iki šiol nuo 1958–1959 m. neturi ne tik aiškiai apibrėžto paveldo objekto statuso, bet ir teritorijos ribų bei individualaus apsaugos ir naudojimo reglamento.

The field evaluation at Karaimų Street 21

In 2010, four test pits (a total of 6.5 m^2) were excavated on the plot at Karaimų St. 21 (Trakai Old Town) and the digging at the site of the water and household sewer lines trenches was monitored. The plot is beside the grounds of the Trakai Palatine's manor, where in 1958–1959 Archaeologists E. Radzvilovaitė and I. Čekanauskaitė-Misiūnienė unearthed the foundations of the Oginskis Palace (Fig. 1). Two late 17th-century building foundations and the remains of a structure from the first half of the 20th century were found in the test pits.

UKMERGĖ

Nijolė Vailionytė

Tyrinėjimai Ukmergės senamiesčio ir piliakalnio aplinkoje

Ukmergės senojo miesto vieta (UK 2990) į Nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą buvo įrašyta 2005 m. Joje buvo vykdomi įvairaus masto archeologiniai tyrimai, žvalgytos elektros, dujotiekio ir kitos inžinerinių tinklų tranšėjos. Seniausi XIV–XV a. radiniai buvo rasti Kęstučio aikštėje ir Paupio gatvėje, tačiau dažniausiai fiksuotas XIX–XX a. kultūrinis sluoksnis.

2010 m. vykdytų tyrinėjimų metu ištirti 26 2x1 ar 2x2 m dydžio šurfai (1 pav.). Žvalgytos teritorijos PR dalyje tirti 6 šurfai (1–6). Kultūrinis sluoksnis fiksuotas arčiau piliakalnio esančiuose šurfuose 1, 3, 5. Juose aptiktas 0,6–2,5 m storio kultūrinis sluoksnis preliminariai datuojamas XVIII–XX a. Šurfuose 2, 4, 6 archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis buvo suardytas XX a. tiesiant elektros kabelius, vandentiekį bei kanalizaciją.

Teritorijos ŠR dalyje tirti 2 šurfai (7 bei 8). Juose vertingas kultūrinis sluoksnis neaptiktas. Šurfe 8 fiksuotas XX a. tiesiant kabelius apardyto pamato fragmentas. Teritorijos P dalyje vertingas kultūrinis sluoksnis irgi neaptiktas. Šurfe 9 0,9–1,3 m gylyje pasiektas įžemis. Šurfe 10 dėl itin didelio gylio bei nestabilaus grunto įžemis nepasiektas. Teritorijos PV dalyje tirta 10 šufų (11–20), juose fiksuotas iki 3 m storio kultūrinis sluoksnis, preliminariai datuojamas XVII–XVIII a. Šurfuose 16, 17, 18 rasti iš lauko akmenų krautų pamatų fragmentai (2 pav.).

Teritorijos ŠV dalyje tirti šurfai 21–24. Šurfuose 21 bei 22 vertingas kultūrinis sluoksnis neaptiktas. Šurfe 23 įžemis pasiektas 0,97–1,12 m gylyje nuo esamo žemės paviršiaus. Jame rastas itin degėsingas sluoksnis su pavieniais buitinės keramikos fragmentais. Sluoksnis preliminariai datuojamas XVIII–XIX a. Šurfas 24 dėl nuolat kylančio gruntinio vandens bei nestabilaus grunto kastas iki projektinio 60–70 cm gylio. Jame aptikti XVIII a. būdingos buitinės keramikos fragmentai. Vilniaus gatvėje kastuose šurfuose 25 bei 26 fiksuoti II Pasaulinio karo metais nugriautų pastatų fragmentai.

Kasant elektros kabelio tranšėjas buvo atliekami žvalgymai. Tranšėjos kastos iki projektinio 60–70 cm, gylio bei 50–60 cm pločio.

1 pav. Tyrinėtų vietų planas: 1 – kastos elektros kabelių tranšėjos; 2 – elektros kabeliai, kloti „prastūmimo“ būdu; 3 – tirti šurfai. N. Vailionytės brėž.

Fig. 1. Situation plan of the excavation sites: 1 – dug power cable trenches; 2 – power cables laid by pipe jacking; 3 – excavated test pits.

2 pav. Šurfe 18 atidengtas pamato fragmentas. N. Vailionytės nuotr.

Fig. 2. The foundation fragment unearthed in test pit 18.

Žvalgymų metu Piliakalnio gatvėje fiksuotas XVIII a. priskiriamas kultūrins sluoksnis, kurio dalis buvo suardyta XX a. tiesiant vandentiekio bei kanalizacijos trasas. Paupio gatvėje vertingas kultūrinis sluoksnis neaptiktas. Utenos gatvės PV dalyje kasant elektros kabelius, vertingas kultūrinis sluoksnis nepasiektas – čia fiksuotas XX a. suformuotas sluoksnis. Utenos gatvės ŠV dalyje elektros kabelių tranšėjų žvalgymo metu irgi aptiktas tik XX a. suformuotas sluoksnis.

The excavations in the vicinity of Ukmergė Old Town and hillfort

During the 2010 excavation, 26 2 x 1 or 2 x 2 m test pits were excavated on Vilniaus, Piliakalnio, Paupio, and Utenos Streets (Fig. 1). A 17th–18th-century cultural layer and building foundations (Fig. 2) were discovered in some of the test pits. The finds in the majority of the test pits were potsherds.

VELIUONA

Vytautas Juškaitis, Nijolė Vailionytė

Tyrimai Veliuonoje, Gedimino gatvėje 17

2010 m. lapkričio – 2011 m. sausio mėnesiais. buvo atlikti tyrimai ir žvalgymai Veliuonoje, Gedimino g. 17. Tyrimai vykdyti todėl, kad šio pastato viduje numatoma atlikti žemės kasimo darbus: tvirtinti pamatus, kolonų vietose iškasti 1,6x1,6 m dydžio duobes, kasti trasas drenažui.

Tyrimai ir žvalgymai vykdyti 1,5 m atstumu nuo pastato sienų, taip pat kolonų vietose, žvalgymai – prie pastato Š sienos, 5 kolonų vietose (kolonų Š eilė) ir prie R sienos Š dalies. Tyrimai atlikti prie V ir P sienų, taip pat R sienos P dalyje ir 5 kolonų vietose (kolonų P eilė) (1 pav.). Likusioje pastato dalyje žemės kasimo darbai nebuvo numatyti, tad tyrimų ten nebuvo.

Iš pradžių atlikti žvalgymai palei pastato Š sieną. Jų metu fiksuotas 30–80 cm storio pilkos žemės sluoksnis su XX a. radiniais. Šiame sluoksnyje yra molio, žvyro ir šlyno intarpų. Po šiuo sluoksniu 30–80 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus atsidengė įžemis (šlynas). Prie R sienos pastato ŠR kampe taip pat atlikti žvalgymai. Jų metu nuo paviršiaus fiksuotas XX a. datuojamas sluoksnis. Šioje dalyje pastebėtas staigus įžemio nuolydis iš Š į P. Sluoksnio apačia Š dalyje pasiekta 60 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, P dalyje – 1,7 m nuo dabartinio žemės paviršiaus. Po šiuo sluoksniu 0,65–1,8 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus prasidėjo įžemis (šlynas). Žvalgymai iškastų 5 1,6x1,6 m dydžio